

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Georgeta Lupea în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

*Gorelîșev Leonid XXXXX, născut la XXXXX, originar
și domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 08.04.2015 - 12.05.2017;

instanța de apel: 24.06.2017 - 13.09.2017;

instanța de recurs: 13.09.2018 - 05.12.2018.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 mai 2017, inculpatul Leonid Gorelîșev a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare, fără amendă.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei de către inculpat pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Leonid Gorelîșev a prejudiciului material în beneficiul părții vătămate S. Baci în sumă de 14 880 lei.

Prin aceeași sentința a fost încetat procesul penal pornit în privința lui Victor Guțu conform art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, deoarece a intervenit decesul inculpatului.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Leonid Gorelîșev și Victor Guțu la 19.11.2012, aproximativ ora 20:00, aflându-se în apropierea blocului locativ amplasat pe str. L. Deleanu, 5 Z, mun. Chișinău, acționând cu intenție directă și de comun acord, s-au apropiat de cet. Sorin Baci și sub pretextul de a cere de la acesta o țigară, i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale

corpului, apoi l-au trântit la pământ imobilizându-l, după care în mod deschis au sustras de la ultimul ceasul de model „Quartz” cu curea din metal de culoare neagră la prețul de 700 lei, de la gât un lăntșor din aur cu masa 16 gr. la prețul 10 000 lei, scurta la prețul de 700 lei, în buzunarul căreia se afla portmoneul din piele artificială de culoare neagră la prețul de 60 lei, în portmoneu se aflau 920 lei în numerar, 200 Euro în numerar, echivalentul a 3 200 lei conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la acel moment, bunuri cu care au părăsit locul infracțiunii cauzând părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă de 15 580 lei și provocându-i conform raportului de constatare medico-legală nr. 6050 din 20 noiembrie 2012 vătămare neînsemnată a integrității corporale.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Leonid Gorelișev, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale.

În motivarea apelului procurorul a indicat că, inculpatul nu și-a recunoscut vina, nu a recunoscut acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, nu a întreprins nici o măsură întru recuperarea acestuia prejudiciul cauzat și în general s-a eschivat de la urmărirea penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, a admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță după cum urmează:

Leonid Gorelișev a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, fără amendă cu executarea pedepsei stabilite în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, inculpatul Leonid Gorelișev fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut-o și a declarat că nu se face vinovat de cele imputate, declarații susținute și în cadrul instanței de apel.

Astfel, instanța de fond a constatat că, instanța de fond audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului penal și analizând probele acumulate în totalitatea lor, întemeiat a constatat că învinuirea adusă inculpatului și-a găsit confirmare în ședința de judecată, prin următoarele probe, declarațiile părții vătămate Sorin Baci (f.d. 69, vol. II); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.11.2012 (f.d. 5-7, 8-10); procesul-verbal de recunoaștere de către partea vătămată a scurtei (f.d. 18-19); procesul-verbal de recunoaștere de către partea vătămată a brățării de la ceas

(f.d. 20-21); raportul de constatare medico-legală nr. 6050 din 20.11.2012 (f.d. 23); procesul-verbal de ridicare din 20.11.2012 a brățării metalice de la ceas (f.d. 52); procesul-verbal de examinare din 29.11.2012 a brățării metalice de la ceas (f.d. 53); procesul-verbal de examinare din 29.11.2012 a scurtei (f.d. 55, 57); procesul-verbal de recunoaștere de către partea vătămată a inculpatului Leonid Gorelîșev din 23.11.2012 (f.d. 75-76); procesul-verbal de recunoaștere de către partea vătămată a inculpatului Victor Guțu (f.d. 60-61).

Subsidiar, instanța de apel cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a conchis că, instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 187 alin. (2) lit. lit. b), e) f) Cod penal - jaf, *adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Referitor la pedeapsa penală aplicată inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. lit. b), e), f) Cod penal, instanța de apel verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de apel a conchis că conform art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpat se califică ca o infracțiune gravă, nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, anterior a fost judecat în baza art. 297 Cod penal.

Așadar, instanța de apel ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, de faptul că inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptelor infracționale incriminate acestuia că, a comis o infracțiune gravă, că în privința acestuia au fost reținute circumstanțe atenuante, vârsta tână la momentul comiterii infracțiunii, are la întreținere un copil minor, iar careva circumstanțe agravante nu au fost reținute, i-a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cu privire la solicitarea procurorului privind aplicarea față de inculpat a pedepsei complimentare sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități

convenționale, instanța de apel reieșind din caracterul facultativ al acesteia a respins solicitarea din motiv că inculpatul nu este încadrat în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, astfel aplicarea acestei pedepse nu ar fi oportună.

Referitor la soluția instanței de fond cu privire la aplicarea art. 90 Cod penal în privința inculpatului, instanța de apel a statuat că instanța de fond nu a motivat soluția privind individualizarea executării pedepsei în privința inculpatului, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, aplicând în cele din urmă o poziție eronată referitor la aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal. Aspectele contradictorii reținute de către instanța de fond și conținutul real al circumstanțelor cauzei au avut ca consecință adoptarea unei soluții eronate în privința aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a indicat că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. În afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de fond trebuia să motiveze suplimentar, din care considerente a concluzionat că, nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul de pedeapsă stabilit. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde. Or, din materiale cauzei penale rezultă că inculpatul a fost judecat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 297 alin. (1) Cod penal, fapt ce rezultă din conținutul revendicării eliberată în privința acestuia și care caracterizează negativ personalitatea inculpatului, precum și capacitatea acestuia de a se corecta și reeduca, inclusiv de a adopta un comportament în conformitate cu prevederile legii penale și cu cerințele morale acceptate într-o societate. Totodată, instanța de apel a constatat că inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate.

5. Împotriva deciziei declară recurs ordinar avocatul Georgeta Lupea în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat avocatul indică că, instanța de apel eronat a dispus executarea pedepsei aplicate inculpatului în penitenciar, din motiv că ultimul nu a recunoscut vina și nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, or inculpatul are la întreținere un copil minor, iar soția acestuia la moment este gravidă.

Astfel, apărătorul consideră că pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel este prea aspră.

6. Examinând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a

solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, dar recurentul își exprimă dezacordul cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, Colegiul penal constată că, infracțiunea săvârșită de către inculpat, este conform art. 16 alin. (4) Cod penal, o infracțiune gravă, circumstanțe agravante nu au fost reținute, în privința acestuia au fost reținute circumstanțe atenuante, vârsta tânăra la momentul comiterii infracțiunii, are la întreținere un copil minor, dar și faptul că inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptelor infracționale incriminate acestuia și nu a recuperat prejudiciul material cauzat prin infracțiune părții vătămate.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursul avocatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii instanței de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1 din prezenta decizie, denotă că instanța de judecată a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei, însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Cât privește argumentele apărării precum că, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu a luat în calcul personalitatea inculpatului, Colegiul penal le respinge ca fiind nefondate, or instanța de apel (*pct. 4.1. din prezenta decizie*), argumentat s-a pronunțat în acest sens, și anume „(...) inculpatul a fost judecat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 297 alin. (1) Cod penal, fapt ce rezultă din conținutul revendicării eliberată în privința acestuia și care caracterizează negativ personalitatea inculpatului, precum și capacitatea acestuia de a se corecta și reeduca, inclusiv de a adopta un comportament în conformitate cu prevederile legii penale și cu cerințele morale acceptate într-o societate, nu a recuperat în nici un fel prejudiciul cauzat părții vătămate. (...) vârsta tână la momentul comiterii infracțiunii, are la întreținere un copil minor”.

Totodată, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Mai mult, Colegiul penal susține poziția instanței de apel care a menționat că, instanța de fond nu și-a motivat soluția privind individualizarea executării pedepsei în privința inculpatului, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, aplicând în cele din urmă o poziție eronată referitor la aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Georgeta Lupea în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Gorelîșev Leonid XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *28 decembrie 2018*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan